

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XXVIII.

Vydána dne 9. března 1920.

Obsah: (Čís. 125.) Zákon o volebním soudě.

Čís. 125.

Zákon ze dne 29. února 1920 o volebním soudě.

Organisace volebního soudu.

§ 1.

Volební soud skládá se z presidenta, 12 přísedících a potřebného počtu stálých referentů.

Presidentem je dočasný první prezident nejvyššího správního soudu. Stálí referenti jsou přidělováni volebnímu soudu presidentem z rad nejvyššího správního soudu, kterýžto soud opatří také místnosti, věcné potřeby a síly pomocné.

Presidenta soudu zastupuje jako vicepresident II. prezident nejvyššího správního soudu a v senátech (§ 5) senátní presidenti nejvyššího správního soudu, určené presidentem.

§ 2.

Přísedící volí na dobu desíti let poslanecká sněmovna.

Volitelní jsou státní občané Československé republiky, kteří jsou znalí práv, dokonali 40. rok věku svého, jsou alespoň 10 let státními občany Československé republiky a nejsou vyloučeni z práva voliti do obcí. Pro volby, které se vykonají do 31. prosince 1929, neplatí podmínka o desítiletém státním občanství.

Nejméně čtyři přísedící musí býti ze sídla soudu.

§ 3.

Členové volebního soudu nesmějí býti členy Národního shromáždění ani župního zastupitelstva.

Uchází-li se člen volebního soudu o mandát do Národního shromáždění nebo župního zastupitelstva, nemůže až do vykonané volby vykonávat úřadu člena volebního soudu. Byl-li zvolen za člena některého z těchto sborů, přestává býti členem volebního soudu.

Přísedícím volebního soudu přestává býti stále, kdo pozbyl volitelnosti (§ 2).

Volební soud rozhoduje v plenární schůzi o tom, pozbyl-li přísedící členství volebního soudu.

Ubude-li některý přísedící, požádá volební soud svým presidentem poslaneckou sněmovnu, aby vykonala doplňovací volbu.

§ 4.

Přísedící volebního soudu mají nárok na cestovné a stravné ze státní pokladny. Výše jeho se určí nařízením.

Členové nejvyššího správního soudu a pomocné síly nemají nároku na zvláštní odměnu.

§ 5.

Volební soud rozhoduje buď v senátech anebo ve schůzi plenární (§ 9).

Senáty skládají se z presidenta (senátního presidenta) jako předsedy, tří přísedících a stálého referenta, jmenovaného presidentem soudu pro dotčený senát. Počátkem každého kalendářního roku sestaví president čtyři senáty a jmenuje jejich členy a náhradníky.

Plenární schůzi předsedá president (vicepresident) za přítomnosti aspoň pěti přísedících (§ 13) a stálého referenta, určeného presidentem. Ke schůzím budtež všichni přísedící řádně pozváni tím způsobem, že pozvání včas se odešle.

Předseda senátu a plenární schůze rozhoduje při rovnosti hlasů; jinak nehlasuje.

§ 6.

President, jeho zástupci, přísedící a stálí referenti volebního soudu jsou ve výkonu tohoto svého soudcovského úřadu samostatní a neodvislí jako soudcové.

Přísedící volebního soudu vykonají slib presidentovi, že budou šetřit zákonů a vykonávat úřad nestranně.

Pokud jde o soudcovskou činnost, podléhají přísedící disciplinární moci plenární schůze volebního soudu.

Plenární schůze rozhoduje v neveřejném líčení a může se usnésti: 1. na písemném napomenutí, 2. na peněžité pokutě do 10.000 Kč, 3. na

návrhu, aby člen volebního soudu byl zbaven členství. O návrhu rozhodne poslanecká sněmovna. Ode dne, kdy se volební soud na takovém návrhu usnesl, až do dne, kdy rozhodne poslanecká sněmovna, nemůže tento přisedící vykonávat úřadu. Byl-li poslaneckou sněmovnou zbaven členství, jest na dalších deset let nevolitelný do volebního soudu.

§ 7.

Co do práva zkoumati platnost zákonův a nařízení jest volební soud postaven na roven soudům řádným.

Působnost volebního soudu.

§ 8.

Volební soud:

1. rozhoduje o stížnostech do výsledků reklamčního řízení provedeného podle zákona o stálých seznamech voličských ze dne 19. prosince 1919, čís. 663 Sb. z. a n.;
2. zkoumá a ověřuje volby členů Národního shromáždění a župních zastupitelstev;
3. rozhoduje o stížnostech do voleb do Národního shromáždění, župních zastupitelstev, župních výborů a komisí;
4. rozhoduje v případech § 13 o ztrátě mandátu.

Jakákoli rozhodovací pravomoc nejvyššího správního soudu je ve volebních sporech, uvedených v tomto paragrafu, vyloučena.

§ 9.

Volební soud rozhoduje pravidelně ve schůzích plenárních. Plenární schůzi jest vyhrazeno rozhodování o stížnostech, podaných do voleb členů Národního shromáždění a župních zastupitelstev, a o ztrátě mandátu podle § 13, dále ověřování voleb členů Národního shromáždění a disciplinární pravomoc nad přisedícími volebního soudu (§ 6).

V ostatních případech může předseda volebního soudu přikázati rozhodnutí senátům volebního soudu.

§ 10.

Volební soud zkoumá v případě § 8, č. 2., jen, neodporuje-li volba člena Národního shromáždění ustanovení § 1 zákona o složení a pravomoci senátu, dále volitelnost členů Národního shromáždění a župních zastupitelstev i jejich náhradníků a ověřuje tyto volby usnesením.

Ministerstvo vnitra zašle po skončené volbě všechny spisy volebnímu soudu.

§ 11.

Stížnost lze podati:

- a) do konečného rozhodnutí o námitkách, podaných proti stálým seznamům voličským

(§§ 10 a 13 zákona o stálých seznamech voličských);

- b) pro nezákonný postup ve volebním řízení;
- c) protože zvolený nebyl v čas volby volitelný;
- d) protože úřadem byla nezákonně popřena volitelnost zvoleného.

§ 12.

Stížnost mohou podati:

1. v případech § 8, č. 1., a § 11, písm. a), občané, kteří v stálých seznamech voličských kterékoli obce téhož volebního kraje jsou zapsáni, nebo jejichž námitky týkající se zápisu do seznamů byly reklamační komisí zamítnuty.

Starosta obce jest povinen potvrditi stěžovateli, že jest zapsán do voličských seznamů:

2. v případech § 8, č. 3.:

- a) volební strany (skupiny), jež příslušnému úřadu předložily platné kandidátní listiny pro volbu, jejíž výsledek jest předmětem stížnosti. Volební strany (skupiny) jsou platně zastoupeny zmocněncem anebo jeho náhradníkem, ustanoveným podle řádu volení;
- b) ten, kdo tvrdí, že mu nezákonným postupem byla kandidátní listina odmítnuta;
- c) občan, o jehož volbu běží;
- d) jde-li o volbu člena župního výboru neb komise, kterýkoli člen župního zastupitelstva.

§ 13.

Volební soud rozhoduje, že člen Národního shromáždění nebo župního zastupitelstva pozbývá mandátu proto, že

- a) po volbě ztratil volitelnost, anebo
- b) přestal býti z důvodů nízkých a nečestných příslušníkem strany, z jejíž kandidátní listiny byl zvolen.

Volební soud rozhodne do osmi neděl ode dne, kdy došlo oznámení předsedy příslušného sboru o tom, že nastala ztráta volitelnosti anebo, že člen přestal býti příslušníkem své strany. V případě odstavce písmeny b) může se domáhati rozhodnutí i volební strana, z jejíž kandidátní listiny tento člen byl zvolen, a jest k němu vždy třeba přítomnosti nadpoloviční většiny všech přisedících volebního soudu (§ 5, odst. 3.).

Řízení před volebním soudem.

§ 14.

Stížnost jest podati písemně u volebního soudu ve lhůtě 14 dnů v tolika stejnopisech, aby ministerstvo vnitra a každá ze zúčastněných stran (§ 16) obdržely po jednom stejnopisu.

Čtrnáctidenní lhůta plyne:

1. v případech § 11 písmena a) ode dne, kdy bylo stěžovateli doručeno rozhodnutí reklamční komise, nebo jde-li o změny v seznamech

voličských, o nichž stěžovatele není třeba vyrozuměti, od posledního dne lhůty určené pro vyložení opravených seznamů voličských (§ 12 zákona o stálých seznamech voličských);

2. v ostatních případech ode dne úřední vyhlášky konečného výsledku volby.

§ 15.

Stížnost musí být podepsána advokátem.

Jde-li o provedené volby, nemá odkládacího účinku. Jde-li o výsledek reklačního řízení, platí § 14 zákona o stálých seznamech voličských.

§ 16.

Jeden stejnopis stížnosti budiž dodán zúčastněným stranám se zprávou, že jest jim volno v nepřekročitelné lhůtě podati ke stížnosti odpověď.

Lhůta tato činí v případech § 11, písmena a) nejméně osm, nejvýše čtrnácte dnů, v ostatních případech nejméně čtrnácte dnů, nejvýše čtyři neděle.

Stranami zúčastněnými jsou osoby, jejichž zápis do voličských seznamů jest předmětem stížnosti, dále ten, kdo v administrativním řízení jako strana vystoupil, dotčené volební skupiny, a ti, jejichž volitelnost se popírá.

Ministerstvo vnitra jest povinno ve lhůtě, ustanovené volebním soudem, předložiti tomuto soudu veškeré spisy jednací a může se v téže lhůtě vysloviti o důvodech stížnosti. Opožděné předložení spisů stíhá se disciplinárně.

§ 17.

Stížnosti, které nevyhovují ustanovení §§ 11, 12 a 15, nebo nebyly podány včas, zamítne volební soud bez veškerého řízení.

§ 18.

Zjistí-li volební soud, že k rozhodnutí jest třeba doplniti spisy v jakémkoli směru, uloží to ministerstvu vnitra, které jest povinno nařízené doplnění provésti s největším urychlením.

Vzejde-li pochybnost o volitelnosti některé osoby (§§ 10 a 13) anebo jde-li o druhý případ § 13, budiž osobě, o kterou jde, dána příležitost, aby se vyjádřila do lhůty, soudem stanovené.

I po doplnění spisů může volební soud naříditi, aby jednotlivá šetření, zejména průvody, vykonána byla některým členem volebního soudu nebo zapisovatelem přiděleným senátu, za přítomnosti zúčastněných stran, anebo je při ústním přelíčení sám předsevzít a k tomu konci uložiti zúčastněným stranám, aby nejdéle při tomto líčení předložily průkazy, žádané soudem.

Rozhodnutí o tom, že a jak řízení má být doplněno, činí stálý referent za schválení předsedy senátu.

Náklady tohoto průvodního řízení hradí stát.

§ 19.

Po skončeném přípravném řízení ustanoví volební soud o stížnosti veřejné líčení a pozve k němu ministerstvo vnitra a účastníky.

Nežádá-li se ve stížnosti, podané podle § 11, písmena a), výslovně, aby líčení bylo nařízeno, rozhodne soud o stížnosti bez líčení, a to, není-li nařízeno líčení, nejdéle do šesti neděl ode dne podané stížnosti.

§ 20.

Stížnosti, podané pro nezákonný postup při volbě (§ 11, písm. b) budiž vyhověno, je-li prokázáno, že nezákonný postup mohl mít vliv na konečný výsledek volby. Volební soud prohlásí v nálezu, v jaké míře se volba zrušuje, a podle okolností případu určí, kdo je zvolen na místě toho, jehož volba byla zrušena.

Týž výrok učiní volební soud v nálezu, kterým zrušil volbu podle § 11, písm. c).

Vyhoví-li volební soud stížnosti podané podle § 11, písm. d), prohlásí toho, jehož volitelnost neprávem byla popřena, za zvoleného a zruší volbu toho, jenž na jeho místě byl nezákonně prohlášen za zvolena.

§ 21.

Při ověřování voleb podle § 10 užití jest obdobně ustanovení §§ 18 a 20, a při rozhodování o ztrátě mandátu podle § 13, též 1. odst. § 19.

Jde-li o ztrátu volitelnosti do Národního shromáždění nebo župního zastupitelstva, způsobenou odsouzením pro trestný čin, je volební soud vázán pravoplatným rozsudkem trestního soudu.

§ 22.

O usneseních a nálezech volebního soudu, kterým se ověřují volby (§ 10), anebo se rozhoduje o ztrátě mandátu podle § 13, anebo, kterými se vyřizují stížnosti podle § 8, č. 3., podává volební soud příslušnému sboru písemnou zprávu.

§ 23.

Pokud tento zákon neustanovuje jinak, platí pro volební soud, zvláště pro řízení před ním obdobně ustanovení zákona o nejvyšším správním soudě. Totéž platí o jednacím řádě tohoto soudu.

Volební soud má právo ve schůzi plenární, k níž přibírá všechny referenty a předsedy senátů, usnésti se na změně jednacího řádu.

O řízení průvodním platí obdobně ustanovení
civilního řádu soudního.

§ 24.

* Veškerá podání, přílohy a jednání podle to-
hoto zákona jsou prosta kolku a poplatku.

Den podání na poštu se počítá za den podání
u volebního soudu.

§ 25.

Pro dobu do 31. prosince 1920 zvolí přisedící
volebního soudu (§ 2) Národní shromáždění, které
tento zákon schválilo. Přisedící ti zůstanou

v úřadě i po 31. prosinci 1920 potud, než posla-
necká sněmovna zvolí nové přisedící volebního
soudu.

§ 26.

Zákon tento počne účinkovati dnem vyhlá-
šení a provede jej ministr vnitra v dohodě s mi-
nistry spravedlnosti a financí.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Štaněk v. r.,

v zastoupení nepřítomného ministra vnitra.